

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 24-én Matkovits Béla főispán elnöklete alatt rendes havi közgyűlést tartott, mely élénken látogatva, elég gyorsan tárgyalta le a 48 pontból álló napirendjét. Vita, hosszabb felszólalások csak két pontnál voltak, a többiek majd minden hozzászólás nélkül, a tanács előterjesztése alapján egyszerűen tudomásul vették.

A miniszterelnöki leirat, mely a kormány üdvözléseért és bizalom nyilvánításért őszinte hálás köszönetet mond, a kereskedelemügyi miniszter kétrendű leirata, mely az 1913—14. évi utóalap előirányzatok egyes tételeit megállapítja s a bérkocsi iparról szóló szabályrendeletnek a viteldijra vonatkozó módosítását jóváhagyja, valamint a szemétfuvarozási, az átiratási illetekre vonatkozó és a gazdasági cselédlakások építéséről alkotott szabályrendeletet jóváhagyó min. leiratok — tudomásul vetettek.

A polgármesteri jelentés tudomásul vétele után Hódmezővásárhely körirata értelmében hason szellemű felirat intéztetik a képviselőházhoz és a honvédelmi miniszterhez az iránt, hogy a fegyvergyakorlatok a gazdasági munkákra való tekintettel, az eddigi hónapok helyett április és szeptember hónapokban tartassanak.

Az I. ker. ovodának 45.000 k. előirányzott építési költségei a min. leirat értelmében a törzsvagyon-alapból fedeztetnek.

A vár. közkórháznál emelendő új elmebetegosztály építési tervei elfogadtatván, min. jóváhagyás végett felterjesztetnek s a 755.910 kor. előirányzott építési költségből 556.000 k. a miniszteriumtól kérelmeztetik, a többi a városi költségvetésbe lesz felveendő.

Az új főgimnázium építése alkalmából szükségessé vált utca-nyitás folytán szerzett 650 □-ölnyi telkek parcelláztatván, árverésen leendő értékesítésük határoztatik el.

Dr. Fenyő Győzőnek Petőfi-utcai telkéből az utcához csatolt 6·4 □ ölért 320 k. szavazzatik meg kártalanítás fejében.

Dr. Bruck Gézané a Petőfi-utcai telkéből az utcához csatolt 17·5 □-ölnyi terület kártalanítása fejében felajánlott 700 koronát nem fogadván el, a terület kisajátítása határoztatik el.

Gerich István kérvénye alapján a Vásár- és Bem-utcák sarkán leendő utcanyitással kapcsolatos telekfelosztás engedélyeztetik.

Linarics Vilmos a részére műkögyár céljaira engedélyezett városi területről lemond.

A m. kir. gazdasági felügyelőségnek javaslata a szarvasmarha, sertés és juh-tenyésztésről szóló szabályrendeletnek az apaállat vizsgálat határidejére vonatkozó rendelkezések módosítása tárgyában, tudomásul vétetik.

A vegyvizsgáló állomás átvétele tárgyában hozott m. é. közgy. határozat értelmében s a kiküldött szakbizottság véleménye alapján az átvétel iránti tanácsai előterjesztés határozattá emeltetik.

Az 1914. é. mozgó és állandó sorozó bizottság eddigi tagjai mellé Profuma Róbert választatik meg helyettes elnöknek.

A Duna-utcai villamosvasuti vonal meghosszabbításának kérdése a villamos rt. kérvénye alapján, miután a rt. e kérdéssel úgy is foglalkozik, egyelőre függőben tartatik.

A vár. jódosfürdő rt. a fürdő szálloda építésére előírt határidőnek 2 évvel leendő meghosszabbítását kéri — megadatik.

A borítal és huszfogyasztási adóbeszedési jognak megváltása az eddigi 129.000 k. helyett 132.500 k. állapítatván meg, az előállt 3.500 k. több kiadás 1914-ben az előre nem látott kiadásokból fog fedeztetni, 1915. és 1916-ra pedig a rendes kiadások rovátába beállítatni.

A megváltási összeg jóval magasabbra volt megállapítva, de Matkovits főispán közbenjárásának sikerült a kormányt mérsékeltebb összeggel való beérésre bírni, amiért a közgyűlés Dr. Kassovitz indítványára köszönetet szavazott a főispánnak.

A budapesti rt. villamos és közlekedési vállalatok számára visszavonja az állandó Dunahid használatáért felajánlott 15.000 k. átalány-összeget, de ezt az ujvidéki villamos rt. vállalja.

A kissebesi gránitbányák rt. a szegedi tvh. közut burkolási költségeiről fizetési kötelezvény kiállítását kéri — megadattik.

Ij. Nagy András a szőlőtelep felosztása iránti kérvényével újból elutasittatik.

Dr. Wagner Károly tb. főorvosnak a kolera elleni sikeres védekezésből kifolyólag 600 k. jutalom engedélyeztetik.

A vár. óvónők illetményeinek a törvényben előírt rendezése elhatároztatik.

A g. kel. egyházközség Mihajlovits György tanító özvegye részére a férjét megillető évi összes illetményeinek felét kéri kiutaltatni, de kérelmével elutasittatik.

Heim Lipót óvadékanak kiadását kéri; minthogy 50 hold még nincs telkesítve, 10.000 k. kiadatik, a többi 20.000 k. pedig visszatartatik.

A céllövész-egyesületnek régi időben megzavazott, de a költségvetésből kifejejtett 8 db. arany 1910-től kezdődőleg kiutalványoztatik.

Dr. Jahn Róbert és Profuma Róbert beszüntetett 200—200 k. családi pótléka tovább is engedélyeztetik.

Friedmann Mór állatorvos helyettesítésért 200 k. tiszteletdíjat kap.

Özv. Toma Józsefné nyugdíja 117 k. 60 f., özv. Péterváry Sándornéé 910 k., özv. Wittner Pálnéé 213 k. 33 f., özv. Heitz Istvánnéé 270 k. és özv. Sári Mihálynéé kegydíja havi 20 k. állapítatik meg.

Id. Giadrosich János, Milovanov György és Gyurkovits József máv. rakárnok a város közs. kötelékébe felvétetnek.

Kis Sándor kir. közjegyzőhelyettes hiteles aláírása meghirdetettik, Maroth Fűst Bertalan ajánlata függő kölcsön iránt elutasittatik, a kórházi tisztviselőknek 1000 kor., néhány rendőrnök pedig 386 k. 90 f. szavazzatik meg családi pótlék fejében, végül Cserneyi Mór izr. tanítónak tisztviselő telep elidegenítése iránti kérvénye kedvezően intéztetik el.

Kisebb vitát idézett elő a csatornázási szabályrendeletnek a díjak fizetésére vonatkozó kötelezettség szakasza, mely Dr. Kubinyi, Dr. Gál és Orbán Ignác felszólalása után a tanács javaslata értelmében módosított.

Az 1914. é. kövezetprogram Dr. Szvinyarev, Dr. Csirits, Milics és Dr. Kassovitz felszólalásai után elfogadtatik s az aszfalttal és terméskövel burkolandó lövész, epres, Attila, Vörösmarty-utcák honvéd köz, oroszlan utcákon kívül még a Hán és Zmaj Jovan utcák is felvétetnek.

A leghosszabb vitát a vadászterület bérlete idézte el s e pont volt az tulajdonkép, mely az érdekeltség miatt a közgyűlést a szokottnál látogatottabbá tette. A tanács az Ujvidék-cseneji vadásztársasággal szemben, mely 2100 k. évi bérösszeget ajánlott, az Ujvidéki Vadásztársaság, eddigi bérlőnek, az általa felajánlott 2200 koronáért javasolja továbbra is kiadni, még pedig hosszabb indokolás alapján, mely a gazdasági és megbízhatósági szempontokon kívül főleg a költséges befektetéseket és a vadállomány rendszeres, tervszerű növelését

hangsúlyozza. Molnár Hugó a 30 év óta fenálló vadásztársaság megbízhatóságát, költséges befektetéseit hangsúlyozva, sport szempontjából is szembeállítva a két vadásztársaság tagjainak a vadállomány szaporításában és pusztításában nyilvánuló különbségét, hosszabb indokok kapcsán a tanács javaslatát pártolja. Ezzel szemben Dr. Szlezák Lajos minden pártállásra való tekintet nélkül, tisztán egyéni és magán meggyőződésből Molnár érveit cáfolja és a vadásztörvénynek első sorban a földbirtokosok tulajdonjogának védelmére irányuló szellemét és intencióit fejtegetve, a tanács javaslatával szemben, gazdasági érdekből is, nyilvános árverés megtartását indítványozza. Dr. Szvinyarev, Dr. Vilics Márk, Dr. Jankovits, Dr. Csirics az árverés mellett érvelnek, míg Dr. Kubinyi és Dr. Leitner — utóbbi a törvényről még magasabb elvvel, az ildomoság és tapintatosság törvényénél fogva — a tanács javaslatát pártolják. A vita befejeztével névszerű szavazás útján 47 szavazat 14 ellenében a tanács javaslatát emelte határozattá, mi ellen Zsikics M. felebbeztetést jelentett be. A tanács javaslata mellett a tanács tagjain kívül az összes jelen voltak szavaztak, míg ellene Dr. Szlezák indítványozó s a megjelent 13 szerb biz. tag.

Az ülés 3 órai tanácskozás után 7 órakor ért véget, amikor elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére e hó 27-re Menrath, Herzog és Dr. Kubinyi biz. tagokat kéri fel.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovics Vladimir kir. tanácsos polgármester a közigazgatás f. é. szept. és okt. havi menetéről szóló jelentését következőkben terjesztette a nov. 24-i közgyűlés elé:

A lefolyt szept. és okt. hónapokban tartott: 1 rendes közgyűlés, 1 előkészítő tanácsülés, 2 közg. biz. ülés, 19 tanácsülés, 6 árvászeki ülés, 1 adóügyi albiz., 1 gazdasági biz., 1 pénzügyi és költségvetési biz. ülés.

E két hónapban kiadatott: 102 iparigazolvány, 102 iparengedély, 24 munkakönyv, 398 zeneengedély, 3280 marhalevél, 157 külhoni utlevél, 188 szállásutalvány, 69 igazolási jegy és 47 cselédkönyv; kereskedelmi tanoncszerződés kötött 25, toloncoltatott 63 és továbbított 75.

Városunk közegészségügyi állapota szeptember hónapban valamivel kedvezőtlenebb volt, anélkül, hogy bármely betegség járványnya fejlődött volna. Ami a kolerát illeti, városunk szeptember hónapban teljesen koleramentes volt; előfordult ugyan két gyanus megbetegedés, de mindkettő bakteriologice negatívnak bizonyult. Mindkét esetben kifolyólag az összes szükséges óvintézkedések megtételével a közegészségügyi állapot rosszabbodása a vörhenyes esetek szaporodására vezethető vissza. Az iskolák megnyitása után egyszerre felszökkent a vörhenyesetek száma 19-re, melyekből 4 eset a gör. kel. tanítók leányinternátusában fordult elő, bebizonyítottan behurcolás útján a vidékről. Az internátusból való kijárást 8 napra eltiltva, a helyiségeket és a növendék ruháit fertőtlenítettük. A betegség jellege igen enyhe, halálos v. súlyosabb komplikációk nem fordultak elő. Difteria eset volt 7, 3 halállal, a halálos lefolyásu megbetegedések mind igen zsenge koru gyermekeket illeltek.

Ezeket kivül volt 4 hasi hagymáz, egy halállal és bárányhimlő, meg hökhurut 1—1 esete. A halálos esetek a városban 55, a közkórházban 17, a járványkórházban, 1, összesen 73 és 7 halvasztületés. Felekezetek szerint elhalt r. kath. 32, gör. kel. 29, reform. 9, izr. és g. kath. 2—2, ág. ev. 1. A szokatlan meleg ősz miatt még mindig nagy a bélhurutban elhalt gyermekek száma: 18; a tuberkulózis a városban 8, a kórházban 4, a tifusz 1 áldozatot követelt; a statisztikát terhelő járványkórházi egy koleraháléset utólag negatívnak bizonyult. A közkórházban ápolás alatt állott 285 férfi és 190 nő, az összes fogyatékos leszámitásával szeptember végén maradt 132 férfi és 105 nő.

Október hónapban a közegészségügyi állapot nem volt kedvező, mert a fertőző betegségek valamennyije szaporulatot mutat. Ami első sorban a kolerát illeti, október 1-én két megbetegedést jelentettek a Kiszácsi-utca 51. számú házból egy hajórakodó munkás és anyja személyében, akik közül a férfi már szept. 27-én betegedett meg, de betegségét eltitkolta mindaddig, míg október 1-én ápolásával foglalkozott anyja is megbetegedett. Kórházba szállíttatásuk után lakóházuk lezáratták, a velük közvetlenül érintkezett 5 egyén ürüléke is megvizsgáltatván, közöttük egy egészséges bacillus hordozó találtatott, kit utólag elkülönítettünk a járványkórházba. A férfi esete nem bizonyult bakteriologice kolerának, mindazonáltal folyton rosszabbodván, október 11-én meghalt, édes anyja már október 3-án meghalt, a bacillus hordozó október 11-én negatív bakteriologiai vizsgálat eredmény után gyógyultan távozott. Az óvintézkedések sikereseknek látszóttak, mert ez esetben kifolyólag újabb megbetegedés nem történt. A második kolera eset október 15-én konstátaltatott, amikor a Fehérmező-utca 17. a. lakó egyik kazántisztító munkás, ki a selyemgyár újra építkezésénél foglalatokodott, betegedett meg gyanus tünetekkel. A ház lezárattván, 5 vele dolgozott egyén helyzetetett megfigyelés alá mindaddig, amíg ürülékei vizsgálata alapján kibocsáthatók voltak. A beteg felgyógyult és okt. 22-én eltávozott a járványkórházból és így a szükséges fertőtlenítések már előbb megtörténtén, városunkat koleramentesnek nyilváníthattuk. Mindkét eset kapcsán több munkássorban levő családot és személyt kellett keresetében ideiglenesen korlátozni és kénytelen vagyok teljes elismeréssel konstátálni, hogy ellenkezést sehol nem találtunk, az elrendelt kényszer szabályokat megnyugvással fogadták az érdekeltek.

Mig figyelmünket első sorban a kolera továbbterjedésének meggátlása kötötte le, váratlan emelkedést mutattak a többi fertőző megbetegedések. A difteria 12 esetben jelentett be, lefolyása súlyos, 4 esetben halálos volt. Miután az esetek többsége ovoda tanulói között jelentkezett, az ovoda bezárattott. A vörhenyes esetek száma 15 volt, lefolyása könnyű, haláloság egy esetben. A hasi hagymáz esetek szaporodtak legerősebben a szeptemberi 4 esettel szemben 21 volt a megbetegedések száma, előfordult elsősorban a város egész területén, összefüggés az egyes megbetegedések között sincsen, közös fertőzési forrás ki nem mutatható. Az ürülékek dexinfeekcióját a kerületi orvosok az egyes helyeken ellenőrzik és bár az emelkedés elég hirtelen volt, járványos fellépésről még sem beszélhetünk.

A halálesetek száma a város területén 61, a kórházban 14, összesen 75, melyek közül 3 eset halva születés. Elhalt r. kath. 34, g. kel. 29, ág. ev. 6, reform és izr. 2—2; volt azonfelül egy szívzélhüdcében hirtelen elhalt bosz-

niai mohamedánunk, akinél — idegen, fertőzött helyről jöven — hirtelen halála miatt boncolás útján zártuk ki a kolera-gyanút.

Az iskolákban a szemvizsgálat befejeztetett, 4999 mevizsgált tanuló közül 74 bizonyult trachomásnak, gyógykezelésük állandóan folyik. A városi közkórházban szeptember végén ápolás alatt maradt 132 férfi és 104 nő, felvétetett a hó folyamán 136 férfi és 73 nő; az összes fogyatékos leszámitásával okt. végén ápolás alatt maradt 145 férfi és 95 nő.

A vár. közbiz. híd szept. és okt. hónapokban levágotott: szarvasmarha 365, borju 451, bivaly 6, juh 1513, bárány 22, sertés 1729, összesen 4088 drb. Hatósági husszék útján elárúsított: nyersen 4 drb. sertés tökéletlen elvérés és 3 drb. sertés soványság miatt, 2 drb. juh tökéletlen elvérés miatt, 4 drb. borju növendékkór és 1 drb. tehén tökéletlen elvérés miatt. Párolva 7 drb. sertés gümőkór miatt. Összesen 23 drb.

A közfogyasztástól teljesen elvonatott és megsemmisített: 3 drb. sertés gümőkór, 1 drb. sertés septicaemia, 1 drb. sertés sertésorbánc és 1 drb. sertés horsókakór miatt, összesen 6 drb.

A polgármester végül jelenti, hogy Bogdanovics Lucian patriárka folyó hó 2-án Karlócán végbement temetésén a város törvényhatósági bizottsága és a vár. tanácsa főispán vezetése mellett küldöttségileg képviseltette magát.

Szerb színészet — Ujvidéken. Az „ideálok“.

Amióta az ujvidéki szerb színtársulat — immár két hónapja — körünkben működik, alig láttunk egy-két eredeti darabot a szerb életből. Valamennyi szindarab idegen művek: hol jó, hol rossz fordításban. De minderről már volt szó e lapok hasábjain. Ma Dr. Trifkovics „Az ideálok“ című színművével kívánok foglalkozni.

Rendkívüli érdeklődés volt a darab iránt, — hisz ujvidéki polgártársunk műve. Ez az érdeklődés fokozódott azzal, hogy a főszerepet Taborszka, a belgrádi szerb kir. színtársulat hirneves tagja — mint vendég — játszotta. Az író nem csalódott, amikor Taborszka művésznőt szerződtette és neki a főszerepet ajánlotta, mert mellesleg mondva, Dr. Trifkovics a szerb színtársulatnál „grata persona“. De térjünk át „Az ideálokra“! Az első felvonás Dr. Vlaovits házában történik. Dr. Vlaovits orvos, nyugalmazott generális fla — jegyben áll Asztrával, (Taborszka) — „gentry“ családból, aki arról híres, hogy igen koket, önkényű és frivol. Mindamelllett Dr. Vlaovits (Szpaszits) beleszeret Asztrába és már az esküvőről is tárgyalnak. Közben látogatóba jön Alexits (Matejits) — egy fess közös főhadnagy — és a házigazda Dr. Vlaovits — az ott „véletlenül“ időzött Asztrának bemutatja.

Dr. Vlaovitsot hirtelenül egy nagy betegéhez hivatják. Asztra és a fess főhadnagy — magányosan maradtak. Asztra — szokása szerint — ostromolni kezdte a fess főhadnagyot szerelmi vallomásokkal, de ő szabadkozik, mert hisz az orvosnak intim barátja.

A második felvonás Jovanovits „gentry“ családnál, zsuron játszik. Asztra ismét ostromolni kezdte Alexits főhadnagyot és amikor látja, hogy a főhadnagy nem reagál, — bosszúból intrigál ellene Dr. Vlaovitsnál, aki a főhadnagyot kihívhatja. A párbajban a főhadnagy súlyos sebet kapott. Ennek befejeztével a vivő-

teremben
mást tes
szuból i

A történi
nerális é
az orvos
son meg
hajthatat
siró han
hiába. D
magától
legördül.

Ez a
álokna.
írótól, v
századba
nyes hel
használn
zonyitva,
semmi s
legény -
meg a
nem vé
sincsen
Dr.

szonyár
mindam
ugyszól
csökbe
huzagsá

És
aki min
vits) la
egyzetet
korrupt
termész
alkotmár

Am
kézben
nésével
trát s
diadalát

Szp
művészi
rencsév
sehogy
Alexits
zet mag
nek ism
merően

Val
dekében
Mii
lenül tá

A
bi tüze
főztette
folyosó
felirata
lemes
szik. D
fői köz
minde
festész
kiváló
terem
alapsz
mek a
ta mo
legfok
legiti.

teremben berohan Asztra és töredelmes vallo-
mást tesz, hogy a főhadnagy ellen csak bosz-
szuból intrigált.

A harmadik felvonás az orvos lakásán
történik — 5 hó mulva. Ott van az öreg ge-
nerális és a főhadnagy. Mindketten igyekeznek
az orvost kapacitálni, hogy Asztrának bocsás-
son meg és vegye feleségül. No de az orvos
hajthatatlan marad, sőt Asztra is itt van és
síró hangon bocsánatot kér tőle, — de mind
hiába. Dr. Vlaovits erős kézmozdulattal ellöki
magaútól Asztrát, aki sirva távozik és a függöny
legördül.

Ez a tartalma az annyira hirdetett „Ide-
álokna.” Kérdem már most az igen tisztelt
írótól, vajon lehetséges-e — pláne a XX-ik
században — hogy egy katonatiszt ilyen ké-
nyes helyzetben tétlen maradjon? Hogy ki nem
használja a helyzetet? És ha már be van bi-
zonyítva, hogy Asztra és a főhadnagy között
semmi sem történt, — érthetetlen, hogy a vő-
legény — egyszerű hazugságért — nem bocsát
meg a menyasszonyának. Hisz erkölcsökben
nem vétett, tehát az orvos ideálja semmivel
sincsens megsértve.

Dr. Vlaovits nagyon jól tudta a menyasz-
szonyáról, hogy koket, önkényű és frivol és
mindamellét jégyben járt vele. Most, amikor
ugyszólván semmi sem történt, ami az erköl-
csökbe vág, — megbotránkozik egy egyszerű
hazugság felett és elveti a menyasszonyát.

És mit szóljunk a menyasszonyról, (Asztra)
aki minduntalan járkal a vőlegénye (Dr. Vlao-
vits) lakásán, — még pedig egyedül? Hogy
egyeztethető ez össze a tisztességgel? Hát olyan
korrupt világban élünk? Ez mind lehetetlen,
természetellenes dolog. Szóval igen gyöngé
alkotmány, amelynek semmi alapja sincsen.

Ami a játékot illeti, a főszerep biztos
kézben volt, mert Taborszka hódító megjele-
nésével és ragyogó elvenséggel játszotta Asz-
trát s ez alkalommal aratta legújabb, nagy
diadalát.

Szpaszits (Dr. Vlaovits) ugyan komoly
művészi munkát végzett, azonban kevés sze-
rencsével. Hisz egy 50—60 éves embernek
sehogy sem illik egy fiatal orvos szerepe.
Alexits (Matejits) főhadnagy sem volt a hely-
zet magaslatán, bár Matejits kitűnő művésze-
nek ismerjük. A többi szereplőkről csak elis-
merően nyilatkozhatunk.

Valamennyien buzgólkodtak a siker ér-
dekében.

Mindamellét a közönség elitje elégedet-
lenül távozott a színházból. Dr.

H I R E K.

A város diszterme. A legutóbbi
tüzeset egészen új, csinos mezbe öl-
töztette városunk székházát. A feljárt,
folyosók és hivatali helyiségek, meg a
felirataik megtisztítva, átfestve igen kel-
lemes csiny és tisztaság benyomását tes-
szik. De meglepő és párját ritkító a hét-
fői közgyűlésre elkészült nagyterem, mely
minden tekintetben műemeke a modern
festészetnek és Hodoványi Andor festő
kiváló művészetét hirdeti és dicsőíti. A
terem jobbára a város — kék-fehér —
alapszíneiben, gazdag aranyozással, re-
mek arabeszekkel és díszítésekkel, tisz-
ta modern renaissance stílusban tartva, a
legfokozottabb művészi igényeket is kie-
legíti. Különösen díszesek és kiemelkedők

a felső oldalmezőkön elhelyezett festmé-
nyek, a melyek jobb oldalt a magyar
koronát, az igazság, aviatika és bölcsesség,
baloldalt a városi címet, a város export-
jának, ipar és kereskedelm s a mező-
gazdaság szimbolumai. Ujítás a nagy
csillárnak is gázzól villamosra történt áta-
lakítása. A tervek készítésében s a kivi-
telben Várady Kálmán országos híri
rajztanár és Orbán Ignác mérnöki hiva-
talfőnök segítettek. Mindhármukat
osztatlan elismerés és dicséret illeti.

Helyőrség változás. A jövő 1914.
év tavaszán a Péterváradon állomásozó 96. sz.
gyalozezred Budapestre, a XIII. Alfenző király
nevet viselő 38. sz. gyalozezred pedig Buda-
pestről Péterváradra helyeztetik át.

**Tonelli kamarai titkár hivatalba
lépése.** Dr. Tonelli Sándor, a szegedi keres-
kedelmi és iparkamara ujonnan megválasztott
titkára elfoglalta hivatalát s a kamara területén
levő városok vezetését átíratban értesítette
megválasztásáról s hivatalba lépéséről, egy-
üttal a városi hatóságoktól (Ujvidéktől is)
támogatást kér működéséhez.

Esküvő. Dr. Kovácsévits Milivoj adai
földbirtokos m. héten vezette oltárhoz Dr. Jan-
kovits Pál ügyvéd kedves, szeretetreméltó leá-
nyát: Margitot. A násznagyi tisztet Dr. Latin-
csics János ügyvéd és Debelyacski Demeter
földbirtokos teljesítették.

Ujvidékiek Palánkán. A palánkai
Tisztviselő Otthon e hó 29-én estélyt rendez,
melyen ujvidékiek is szerepelnek s melyről a
Bácskai Közérdek a következőket jelenti:
„A rendezőség már megállapította a végleges
műsort, mely művészi színvonalon áll, A mű-
soron többek között Schubert Márton, Schuch-
tár Albin és Gyenize Károly urak (Ujvidékről)
szerepelnek. E nevek maguk is már garanciát
nyújtanak arra, hogy élvezetes estben lesz ré-
szünk. Műsora: Népdalegyv., énekl a Tisztvi-
selőotthon énekkara. Hetényi A. „Cinka Panna“
Költemény Farkas I-től, zongora, hegedű és
cimbalom együttes kísérettel, előadja Achs Izor.
Courtis. Nápolyi dal. Kienzl. Evangelimannból:
Selig, selig . . . , Verdi Troubadourból: Stret-
ta. Énekl Schubert Márton, zogorán kíséri
Schuchtár Albin. Vig magánjel., előadja Gyeni-
sze Károly Mascagni. Cavallerie Rusticana: O
Lóla . . . Népdalok. Énekl Schubert Márton,
zogorán kíséri Schuchtár Albin.

Esti továbbképző tanfolyam. A
kereskedelmi és ipari alkalmazottak továbbkép-
ző tanfolyama e hó 19-én megnyit s annak
keresk. számolási ágára 16, könyvviteli ágára pe-
dig 26 hallgató jelentkezett. Az előadásokat Nie-
dermayer Gyula igazgató és Eckert János f.
keresk. isk. tanár tartják.

Esküvő. Dr. Görög Kornél és özv. Dr.
Blau Antalné leánya: Ilonka e hó 23-án es-
küdték egymásnak örök hűséget.

Pályázat polgármesteri állásra.
Zombor város tanácsa f. dec. 5-ig terjedő ha-
táridővel, pályázatot hirdet a városnak évi 6400
kor. fizetéssel és 1600 k. lakkbérrel javadalma-
zott polgármesteri állására.

A szüret és a borárak. Újabb tu-
dósítások szerint az ideai szüret mennyiségileg
alig mulja felül a tavalyit, de minőségileg,
különösen a később szüretelt termés jóval
meghaladja az 1912. évi szüretet. Az ideai
termés tehát elsőrangú házasítási anyagot
szolgált, aminek következménye az, hogy
most már állítólag jobb árakat kínálnak az új
borokért.

Vigyázatlan cigarettázó. Toma
Márton pirosi földműves házában egy sertés-
ólat javítgatott s munkája befejeztével a ciga-
rettavéget el dobta az ól melletti szalom-szemétre.
Ez tüzet fogott és lassan égett. Éjjel aztán
kigyuladt a háza és teljesen elégett, de leégett
a szomszéd műhelyének tetőzete is.

**A gyermek betegségek ellen egy
védekező, ha a gyermek ellentálló képeség nö-
vekedjék, a hideg időszak alatt Csukamájolajat
igyék a gyermek, mely célra legalkalmasabb a
Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincsen,
könnyen emészthető és tápereje igen nagy:
Úvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárban
Budapest.**

Esküvő. Szláv Aranka, Szláv Péter
zombori ny. titkár és függ. párti elnök leánya
és Pető Flóris uradalmi intéző e hó 29-én
tartják esküvőjüket.

A buzgó szolgálat jutalma. Mar-
csok János kiszácsi közs. rendőrt, a járás
egyik legbuzgóbb rendőrt, mikor a községi-
házából éjjel haza ment, 3 legény, akiket elő-
zőleg rakoncátlanságuk miatt feljelentett, az
utcán megleste s a földre teperve annyira
megverték, hogy alig tudott saját lábán haza
menni.

Felszámolás alatt. A zombori felső-
városi keresztény fogyasztási szövetkezet ki-
mondotta a felszámolást.

**Szabadkai asszony szerb kitűn-
tetése.** Breyer Károly szabadkai nagykeres-
kedő leányát, aki 6—7 év előtt egy belgrádi
nagykereskedőhöz ment nőül s aki a szerb
sebesültek önfeláldozó, gondos ápolásában
szüntelen fáradozott, Péter király a Könyörüle-
tesség-rendjével tüntette ki.

A ki sohasem köhögött át éjjeleket,

alig tudja megbecsülni, milyen jótémény a világra
nézve Fay valódi sodeni ásványpasztillája. Ezek a
pasztillák, a melyek Soden községi kurára használt
forrásaik vizéből készülnek, enyhítő, oldó és meg-
nyugtató hatást tesznek, ha lefekvés előtt szedünk
belőlük s leküzdik a leghevesebb köhögési rohamot
is, ha előírás szerint szedik. De vigyázni kell a Fay
névre és Soden községi polgármesteri hivatalának iga-
zolására a fehér ellenőrző szalagon. Egy doboz ára
1.25 korona.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Eladó ház.

Mátyás király-utca 14/a sz. ház eladó;
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott.

2 szobás

udvari lakás azonnal kiadó.
Bővebbet Magyar-utca 50. sz.

Amit sok ezer

**háziasszony magasztalólag
dicsér, annak jónak kell
lenni. — A „Valódi“: Franek:
kávépótlék joggal kedvence
a legtöbb háziasszonynak.
— Szíveskedjék 1 csészével
megpróbálni.**

40 koronáért 10 drb. legújabb dupla lemezzel kitűnő

Beszélő gépet

küld

Truppel Béla

hangszertelepe

Ujvidék,
Duna-utca 17.

Telefon: 370.

**Kitűnő
karban
levő**

Uriszoba

berendezés azonnal eladó. Clubfauteuilek, elegáns berendezés. Bővebbet a kiadóban.

Korcsma és ház eladás.

Atila-utca 50. számú ház korcsmahelyiséggel és berendezéssel szabadkézből eladó. — Bővebbet ugyanott.

Rendkívüli szórakoztató játékok gyermekek és felnőttek részére
Elragadó ujdonság.

Falusi házak és nyaralók fölépítésére szolgáló

Horgony-építőszekrények

Kapható az ország összes játékbizleteiben,

Ingyen és bérmentve küldjük be 1550. számú színes ábrákat is tartalmazó jubileumi árjegyzékünket, ha a jegyzék számát közli velünk.

Richter F. Ad. és Tsai, Wien, XIII.
valamint nagyban eladás:

Atheneum R. Z. Eisler osztálya

Budapest, VIII. Miksa-utca 8.

Üzletvezető elsőrendű fűszer- és csemege

fióküzlet vezetésére nagy vidéki városban kerestetik. Magyar, német és szerb nyelv ismerete megkívánatik. Kaucióval rendelkezők előnyben részesülnek. Kimerítő ajánlatok: „Üzletvezető 42696“ alatt Schwarz József hirdetési irodájába, Budapest, Andrásy-út 7 címzendők.

Telek eladás!

II. Rákóczi-Ferenc-ut 134. számú üres telek, vagy az egész telek házzal együtt eladó. — Bővebbet ugyanott.

Porosz szén és porosz coax

elsőrendű minőség, versenyképes árban kapható:

BAUER GYULA cégnél

Ujvidék, Úszpenszka-utca 5. szám alatt.

Minden mennyiség házhoz szállítatik.

TELEFON 147.

TELEFON 147.

Ochsena-leveskocka á 3 fill.

fűszerezi és erősíti a bouillont, levest, mártást, gulyást stb. 1 kocka egy tányérra elegendő igazán jóízű, tápláló marhahusleves előállítására burgonyával és főzelékkel és hússal. Ochsena mint hús pótló tehát

jó ebédül szolgál személyenkint 3-6 fill.

Egy kísérlet meggyőz. Ára skatulyákban á 48 kocka, darabja 3 fill. bér- és vámmentesen mindenütt Ausztria—Magyarországban. Fizetség vétel után. Nem tetsző mindenkor visszavéttetik. Ismét-elárusítóknak skatulyákban á 900 kockával megfelelően olcsóbb. Ochsena mindvégig tartós és szabad. védve.

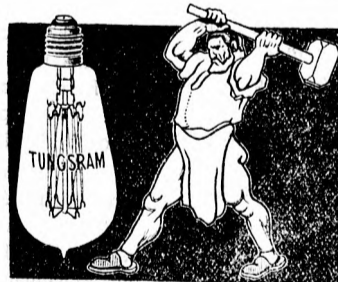
Altona (Élba), MOHR és társa G. m. b. H.

::: Ne fogadjon el más lámpát, mint :::

„TUNGSRAM“

főlírasú valódi drótlámpát

Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

„Club“ cigaretta papir

valódi csak az, melyen az itt látható védjegy van. Minden könyvecske teljes 100 lapot tartalmaz.

: Óvakodjunk az utánzatoktól, :

mert ezek minősége csekély értékű.

